

Oaseviering 11 maart 2023

Thema: Bij de bron; levend water, nooit meer dorst

Voorgangers: Marleen Kremers, Frank Bockholts
Cantor: Jeroen Kok
Pianist: Paul van der Steen
Techniek: Jeroen Kok en Harry de Bot
Lichtje vd maand: Dimphe de Meijer

**Paaskaars brandt
Pianomuziek**

**Klankschaal
Oasekaars wordt aangestoken aansteken**

Openingslied:
Wees hier aanwezig, GvL 647

Welkom en inleiding

Goedenavond en welkom in deze viering. Ook welkom aan de mensen die thuis met ons meevieren. Laten we beginnen met het maken van het kruisteken +.

Vandaag gaan we het hebben over de bron en over het water. Het water dat leven geeft. Wij denken dan misschien aan de regen of de zee. Of misschien aan het water dat uit de kraan komt. In de eerste lezing gaat het inderdaad over dit soort water, dat de dorstige mensen en dieren nodig hebben om in leven te blijven in de woestijn. Maar Jezus legt uit dat het hem om een heel ander soort water gaat als hij in gesprek gaat met een vrouw bij de waterput. Het wordt nogal ingewikkeld allemaal, dat gesprek bij de bron. Maar geen zorgen, we gaan het met elkaar uitpluizen in deze viering die Frank en ik samen hebben voorbereid. Wij hopen dat het u mag inspireren in deze veertigdagentijd op weg naar Pasen.

Gebed om ontferming

Zorgen voor elkaar en klaarstaan voor iemand die het moeilijk heeft is niet altijd gemakkelijk en vaak denken we dat we geen tijd hebben of dat iemand anders het probleem maar moet oplossen. We hebben al genoeg aan onszelf. Voor die keren dat wij iemand voorbij gelopen zijn willen wij vragen om ontferming:

Allen: Bron van leven, ontferm U over ons en geef dat wij ons over elkaar ontfermen.

Echte aandacht hebben voor een ander is de bron van waaruit wij willen leven. Maar het lukt ons niet altijd om oprecht te luisteren naar een verhaal, medelevend te zijn of stil te luisteren naar wat iemand echt te vertellen heeft. Vaak zoeken we naar momenten waarop onze eigen ideeën, adviezen of problemen kunnen delen. Voor alle keren dat wij niet met echte aandacht geluisterd hebben naar een ander willen wij vragen om ontferming:

Allen: Bron van leven ontferm U over ons en geef wij ons over elkaar ontfermen.

Wij leven in een rijk land, waar water genoeg is voor iedereen en we nooit dorst hoeven te lijden. Hetzelfde geldt voor eten en spullen, we kopen er op los en consumeren veel meer dan goed voor ons is. Voor al die keren dat we gedachteloos water door de gootsteen weg hebben laten vloeien of eten hebben weggegooid willen wij vragen om ontferming:

Allen: Bron van leven ontferm U over ons en geef dat wij ons over elkaar ontfermen.

Jezus wil voor ons een voorbeeld zijn van hoe het anders kan. Een man met oprechte aandacht voor de kleinsten van de kleinen. Voor de mensen aan de rand van de samenleving. Hij is voor ons een bron van leven. Ook in deze veertigdagentijd. Geef dat wij iedere dag een beetje mogen groeien naar zijn beeld. Amen.

Vredewens en aansteken vredekaars

Aan het begin van deze viering willen we graag elkaar de vrede wensen. Want zonder vrede zijn we nergens, dan is er alleen maar ellende. Dat zien we overal in de wereld gebeuren: oorlog, geweld, armoede. De vrede is soms ver te zoeken en dat kan ons behoorlijk moedeloos maken of misschien zelf angstig. Het enige wat wij kunnen doen is zorgen voor vrede in ons eigen hart. Dat wij leren om in vrede met onszelf te leven, zodat wij die innerlijke vrede kunnen uitdragen naar de mensen om ons heen. Zo werken wij iedere dag aan meer vrede in de wereld. Laten we dan ook elkaar van harte die vrede toewensen.

Openingsgebed

Bron van leven,
Wij mensen zijn samen onderweg.
We delen dezelfde aarde, we putten uit dezelfde bronnen.
Ook al hebben we niet altijd in de gaten
Hoe zeer wij met elkaar verbonden zijn.
U wil voor ons een Bron van levend water zijn.
Een bron van inspiratie, een bron van vrede.
Geef dat wij altijd naar U zoeken.
Als we drinken en eten,
als we elkaar ontmoeten,
als we bidden of een wandeling maken in de natuur.
Dat wij steeds weer terugkeren naar U en naar elkaar.
Samen onderweg.
Altijd puttend uit dezelfde bron.
Amen.

Lied Psalm 103 III

1^e lezing, Exodus 17, 1-7 *Geef ons water om te drinken*

Vanuit de woestijn van Sin trok het hele volk van Israël verder, van de ene pleisterplaats naar de andere, volgens aanwijzingen van de Heer. Toen ze hun tenten opsloegen in Refidim bleek daar geen water te zijn om te drinken. Ze maakten Mozes verwijten. 'Geef ons te drinken, geef ons water!' zeiden ze. 'Waarom hebt u ons uit Egypte weggevoerd?' zeiden ze tegen Mozes. 'Om ons van dorst te laten sterven met onze kinderen en ons vee?' Mozes klaagde zijn nood bij de heer. 'Wat moet ik met dit volk beginnen?' vroeg hij. 'Er hoeft niet veel meer te gebeuren of ze stenigen mij!' De Heer antwoordde Mozes: Sla op die rots: er zal water uitstromen, zodat de mensen kunnen drinken.' Mozes deed dat in het bijzijn van Israëls oudsten.

Tussenzang, Dat wij volstromen met levensadem, GvL 416

Evangelie, Joh 4, 1-42 Een waterbron die opborrelt tot eeuwig leven

Toen Jezus hoorde dat aan de Farizeeën verteld werd dat hij meer leerlingen doopte dan Johannes – Jezus doopte overigens niet zelf, zijn leerlingen deden dat –, verliet hij Judea en ging weer naar Galilea. Daarvoor moest hij door Samaria heen. Zo kwam hij bij de Samaritaanse stad Sichar, dicht bij het stuk grond dat Jakob aan zijn zoon Jozef had gegeven. Daar bevond zich de bron van Jakob en vermoeid van de tocht ging Jezus zo maar bij deze bron zitten. Het was rond het middaguur, toen een vrouw uit Samaria water kwam putten.

Jezus zei tot haar: “Geef Mij te drinken.”

De leerlingen waren namelijk naar de stad gegaan om levensmiddelen te kopen.

De Samaritaanse zei tot Hem: “Hoe kunt U als Jood nu te drinken vragen aan mij, een Samaritaanse?”

Joden namelijk onderhouden geen betrekkingen met de Samaritanen.

Jezus gaf ten antwoord: “Als u enig begrip had van de gave Gods en als u wist wie het is, die u zegt: Geef Mij te drinken, zou u het aan Hem hebben gevraagd en Hij zou u levend water hebben gegeven.”

Daarop zei de vrouw tot Hem: “Heer, U hebt niet eens een emmer en de put is diep: waar haalt U dan dat levende water vandaan?”

Bent U soms groter dan onze vader Jakob die ons de put gaf en er met zijn zonen en zijn vee uit dronk?”

Jezus antwoordde haar: “Iedereen die van dit water drinkt, krijgt weer dorst, maar wie van het water drinkt dat Ik hem zal geven, krijgt in eeuwigheid geen dorst meer; integendeel, het water dat Ik hem zal geven, zal in hem een waterbron worden, opborrelend tot eeuwig leven.”

Hierop zei de vrouw tot Hem: “Heer, geef mij van dat water, zodat ik geen dorst meer krijg en hier niet meer moet komen om te putten.”

Jezus zei haar: “Ga uw man roepen en kom dan hier terug.”

“Ik heb geen man”, antwoordde de vrouw.

Jezus zei haar: “Dat zegt u terecht: ik heb geen man; want vijf mannen hebt u gehad, en die u nu hebt is uw man niet. Wat dit betreft, hebt u de waarheid gesproken.”

“Heer,” zei de vrouw, “ik zie dat U een profeet bent. Onze vaders aanbaden op die berg daar, en u, Joden, zegt dat in Jeruzalem de plaats is waar men aanbidden moet.”

“Geloof Mij, vrouw,” zei Jezus haar, “er komt een uur dat u noch op die berg, noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. U aanbidt wat u niet kent; wij aanbidden wat wij kennen, omdat het heil uit de Joden komt. Maar er zal een uur komen, ja, het is er al, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid. De Vader toch zoekt mensen die Hem zo aanbidden.

God is geest, en wie Hem aanbidden, moeten Hem in geest en waarheid aanbidden.”

De vrouw zei Hem:

“Ik weet dat de Messias, dat wil zeggen: de Gezalfde, komt, en wanneer Die komt, zal Hij ons alles verkondigen.”

Jezus zei tot haar: “Dat ben Ik, die met u spreek.”

De vrouw liet haar waterkruik in de steek, liep naar de stad terug en zei tot de mensen:

“Komt eens kijken naar een man, die mij alles heeft verteld wat ik gedaan heb! Zou Hij soms de Messias zijn?”

Toen verlieten zij de stad om naar Hem toe te gaan. Vele Samaritanen uit de stad geloofden in Hem om het woord van de vrouw die getuigde: “Hij heeft mij alles verteld wat ik gedaan heb.”

Toen dus de Samaritanen bij Hem gekomen waren, verzochten zij Hem bij hen te blijven. Hij bleef er dan ook twee dagen en door zijn woord kwamen er nog veel meer tot het geloof.

Tot de vrouw zeiden ze: “Niet langer geloven wij om wat jij gezegd hebt, want wij hebben Hem zelf gehoord en wij weten, dat Deze werkelijk de redder van de wereld is.”

Lied: Alleen wie het gegeven is, GvL 404

Levend Woord

Ik vind het altijd leuk om een stukje uit het dagelijkse leven van Jezus te lezen in de bijbel. Ik word dan altijd weer verrast door de “gewoonheid” van de situatie. Normaal gesproken krijg ik in de liturgie nogal een verheven beeld van Jezus. Want, zoals jullie weten, werk ik bij zusters in een kloosterverzorgingshuis. Daar wordt ook de klassieke eucharistie gevierd en de woorden die daar bij horen zijn vaak zo verheven en ver van mijn bed, dat ik er mee worstel om ze te vertalen naar woorden waar ik iets mee kan in mijn dagelijkse leven. Jezus Christus, Lam Gods, Zoon van de Vader, die zit aan de rechterhand van de Vader, die gekomen is voor ons zondaars. Die alle zonden op zich genomen heeft en zijn leven prijs gaf ten einde toe. Afijn, u kent het wel vermoed ik.

Nu is mijn missie als voorganger vooral om de Bijbelteksten dichterbij de mensen te brengen. Dat doe ik stiekem niet alleen voor de kerkgangers maar ook voor mezelf. Omdat ik het interessant vind om uit te pluizen wat wij vandaag de dag kunnen meenemen uit deze verhalen. En dat is niet altijd gemakkelijk. Soms krijg ik te maken met verhalen over moord en doodslag in het oude testament. Of met een Jezus die heel onverdraagzaam lijkt en de mensen uitmaakt voor rotte vis. Ook een hele menselijke kant natuurlijk maar lastiger om mee te werken. Soms heb ik geluk en krijg ik een leuk inkijkje in het dagelijkse leven van Jezus. Zoals ik al zei vind ik die “gewoonheid” die menselijkheid tot en met altijd erg interessant.

En vandaag, lieve mensen, hebben we geluk. Want we horen dat Jezus op doortocht is, op weg naar Galilea. Hij kiest ervoor om door Samaria te gaan. Best bijzonder want de Joden kozen er gewoonlijk voor om dat niet te doen, aangezien de Joden en de Samaritanen helemaal niet goed met elkaar overweg konden vanwege een complexe voorgeschiedenis. Maar Jezus lapt dat dus aan zijn laars, of sandaal, en hij gaat gewoon dwars door Samaria heen. En hij raakt vermoeid, dat kunnen we ons wel voorstellen. Hij strijkt neer bij een waterput, zo rond de lunchtijd en zijn leerlingen gaan eten kopen. Hij ziet een Samaritaanse vrouw water putten en hij vraagt aan haar of ze ook hem drinken wil geven. Ook behoorlijk ongewoon, hoorden we in de reactie van vrouw. Tot zover het alledaagse van dit verhaal.

Want dan wordt het ingewikkelder. Jezus en de vrouw raken verward in een soort spraakverwarring lijkt het wel over het water uit de put. De vrouw heeft het over het letterlijke water, dat in de put zit en dat zij iedere dag eruit moet halen. Maar Jezus heeft het over een ander soort water, het levende water. Als je daarvan drinkt zal je nooit meer dorst krijgen. De vrouw kan het nog niet begrijpen, doe mij maar wat van dat water zegt ze. Dan hoeft ik tenminste niet meer dat zware werk te doen en iedere keer naar de put lopen om water te halen. Misschien had Jezus wel in de gaten dat deze spraakverwarring niet zomaar opgelost zou worden en hij gooit het over een andere boeg. Waar is je man? Vraagt hij. Wel wetende dat deze vrouw geen man had. De vrouw is daar zo van onder de indruk, dat Jezus haar zo doorziet, dat hij haar leven kent, dat ze op dat moment in de gaten krijgt dat ze met een hele bijzondere man van doen heeft. Een profeet, denkt ze in eerste instantie. Maar het blijkt al snel dat er méér schuilgaat achter die vermoeide man die praat over het levende water. Hij is de gezalfde, de Messias, waarvan ze weet dat die ooit zal komen. Meteen laat ze haar kruik achter en gaat ze dit bijzondere nieuws vertellen aan haar dorpsgenoten. Die zijn onder de indruk van haar verhaal en willen Jezus graag zelf ontmoeten. Ze vragen hem nog wat langer te blijven. Wij, lezers, zouden verwachten dat hij dat niet doet. Omdat hij heel vaak op dat soort vragen antwoord met: ik moet weer verder, houdt me niet vast. Maar tot mijn verbazing besluit hij om te blijven, twee dagen langer. En nog veel meer mensen komen tot geloof.

Een verhaal dat zo alledaags begon krijgt dus een hele bijzondere wending. Een toevallige ontmoeting bij een waterput leidt tot een hele groep mensen die Jezus leren kennen en in hem gaan geloven. Samaritanen nota bene. De vrouw bij de put speelt daar een hele belangrijke rol in. Door haar ontmoeten haar dorpsgenoten Jezus. Zij laat hen drinken van de bron van eeuwig leven, om met de woorden van het evangelie te spreken. Deze vrouw is dus een onmisbare schakel in het geheel. Dit verhaal laat ons zien dat het leven soms een hele onverwachte wending kan nemen. En dat het vaak uit een hele onverwachte hoek kan komen. Iemand van wie je het niet verwacht speelt ineens een sleutelrol.

Tijdens de voorbereiding van deze viering hadden Frank en ik het hierover. En dat je ook wel lef moet hebben om te laten zien uit welke onverwachte hoek jij eigenlijk komt. Ik merk bij mezelf dat ik vaak terughoudend ben om te vertellen over mijn geloofsleven als ik op een verjaardag gevraagd wordt wat ik doe. Het is natuurlijk ook iets dat je niet in een paar regels kunt uitleggen maar daaronder nog zit een soort angst om afgewezen te worden. Omdat ik bang ben dat mensen denken dat ik een soort die-hard christen ben die het geloof wil verkondigen en tegen iedereen zeg dat Jezus leeft in je hart. Misschien kent u het wel, het soort christenen die je wel eens in de grote stad tegenkomt en waarbij de Bijbelverzen je om de oren vliegen.

Maar eigenlijk laat Jezus ons vandaag zien dat het helemaal niet zo spannend hoeft te zijn allemaal, als je maar durft om met elkaar in gesprek te gaan. Als je elkaar echt durft te ontmoeten. Juist op de meest onverwachte plaatsen kun je ineens een heel mooi gesprek hebben over spiritualiteit en zingeving. Over de bron van waaruit je probeert te leven. En daarom hebben we dat ook gekozen als thema van deze viering. Je bron van leven draag je immers altijd met je mee, daar put je uit, het geeft je kracht. Het is het water dat leven geeft. Het stroomt uit de meeste wonderlijke plekken. Zelfs uit de harde rots, hoorden we in de eerste lezing. Laten we ons dan vooral openstellen voor deze talloze mogelijkheden om dat water te laten stromen. Op een manier die bij ons past. Misschien is dat ook wel een mooie intentie voor deze vastentijd. Om daar mee bezig te zijn. Hoe wij ons water laten stromen. En wie weet, inspireren we er een ander mee!

Stilte en pianomuziek

Geloofsgebed

**Ik geloof in God die mij geroepen heeft
om in mijn leven keuzes te maken
die leiden tot een wereld zoals God die bedoelt:
een wereld waarin alle mensen elkaar liefhebben.**

**Ik geloof in Jezus de Messias
die mij hierin is voorgegaan
en mij oproept hem te volgen.**

**Ik geloof in de heilige Geest
die mij kracht en doorzettingsvermogen geeft
om te blijven geloven. Amen**

Voorbede

Acclamatie: O, Heer God, erbarmend, genadig, lankmoedig, GvL 399

Bidden we voor allen die de bron van het leven kwijt zijn,
die teveel gehecht zijn aan geld en macht,
dat zij tot inkeer komen en willen luisteren
naar mensen om hun heen die geloven in gelijkheid en samenwerking.

Bidden we voor allen die proberen om ons geloof uit te dragen
en mensen te motiveren om de goede keuzes te maken
waarmee de wereld dichtbij en veraf beter kunnen maken.

Bidden we voor alle mensen die zich eenzaam en verlaten voelen,
niet begrepen worden en vastlopen in alle nieuwe ontwikkelingen en regels.
Dat wij proberen om daar oog voor te hebben,
hulp te bieden waar dat kan en niet wegkijken.

Bidden we voor allen die de moed en de energie hebben
om steeds klaar te staan voor anderen
en daar zelfs hun beroep van hebben gemaakt,
zoals hulpverleners, politie, brandweer
en dat we dankbaar mogen zijn voor hun inzet.

Bidden we voor alle slachtoffers van oorlogsgeweld en natuurrampen.
Dat zij die dit overleven, opnieuw de bron vinden voor kracht en vertrouwen
en daarbij de hulp krijgen die zo broodnodig is.

Acclamatie: O, Heer God, erbarmend, genadig, lankmoedig, GvL 399

Intentieboek en persoonlijke voorbede

Lichtje van de maand

Acclamatie: O, Heer God, erbarmend, genadig, lankmoedig, GvL 399

Onze Vader: Onze Vader (gezongen, Leerhuis - Huub Oosterhuis)

Brood delen

Eens, lang geleden, is de mens begonnen met zaaien en maaien, met dorsen en malen. Zo bakte hij het eerste brood. Om goed van te eten en dan weer verder te gaan. Eens, lang geleden, is de mens begonnen met zoeken en vinden, met geven en delen. Hij nam het brood en werd de eerste die zei: 'brood met anderen gedeeld om mens van te worden, en dan weer met velen verder te gaan. Eens, zullen we leven, van geven en ontvangen, van aanzien en beminnen, van solidariteit, vasthoudendheid en doorzettingsvermogen. Dan zullen we weten dat waar liefde wordt gedeeld, het leed wordt vergeten. Laten we dan met het delen van dit brood blijk geven van wat Jezus bedoelt en wat er staat geschreven: bemin uw naaste als uzelf. Deel, geef en ben onbaatzuchtig.

Slotgedachte

'Bronwater' is de naam van onze nieuwsbrief.

Water, een noodzaak om te overleven, maar daarnaast het meest bedreigende en verwoestende element door overstromingen en verdrinking. We kunnen wel twee weken zonder eten, maar nauwelijks twee dagen zonder water. Kijk maar naar de overlevenden van de aardbevingen in Turkije en Syrië.

We kennen heel veel spreekwoorden waaruit blijkt hoe wij in ons lage landje met water te doen hebben en weergeven hoe blij of angstig wij worden van water. De meeste spreekwoorden zijn niet zo positief, zoals:

Water bij de wijn doen, dat is in het water gevallen, dat was een storm in een glas water, die twee zijn water en vuur, in iemands vaarwater zitten.

Maar er zijn ook spreekwoorden die passen in wat we vandaag in deze viering gehoord hebben:

- *Vele beekjes maken een groot water.* Samen kunnen we de boodschap van het evangelie uitdragen. Kijk maar wat de Samaritaanse heeft teweengebracht, zij kreeg een heel dorp op de been.

- *Hij laat Gods water over Gods akker lopen.* Soms is het wel goed om dingen op zijn beloop te laten, omdat je vertrouwt op een goede afloop.

- *Er zal nog veel water door de rivier moeten stromen voor alles goed komt.* We gaan ervan uit dat uiteindelijk alles goed komt. Jezus zegt: 'Ik ben het levend water. Als je dat drinkt zul je nooit meer dorst hebben.

Of worden wij dorstig naar de inspiratie die wij van Jezus mogen ontvangen en worden wij net als de Samaritaanse. Kunnen wij net zo overtuigend over ons geloof spreken als zij dat deed?

Tekst bij de zegen

In dit uur hebben wij ons opgehouden bij de Bron. De Bron van alle leven. We hebben samen gezongen, gebeden en nagedacht over het levend water en over ons eigen leven. Wij zijn samen onderweg naar Pasen en in deze veertigdagentijd zijn we meer dan anders bezig met ons eigen leven. Waar willen we nog aan schaven? Welke ballast willen we loslaten? Durven wij uit te komen voor wie wij zijn?

Interessante vragen waar we misschien nog eens aan terug denken later deze week. Laten we dan van hier gaan, terug gaan naar ons dagelijkse leven. Onder de zegen van de Bron van leven.

Zegen GvL 344

Slotlied, Ga met God en Hij zal met je zijn.